

THỰC TIỄN THI HÀNH NGUYÊN TẮC HẠN CHẾ QUYỀN CON NGƯỜI, QUYỀN CÔNG DÂN CỦA HIẾN PHÁP NĂM 2013

TRƯƠNG HỒNG QUANG *

Tóm tắt: Luật nhân quyền quốc tế thừa nhận rằng một số quyền là tuyệt đối và các giới hạn hợp lý có thể được đặt ra đối với hầu hết các quyền và tự do. Hiến pháp Việt Nam ban hành năm 2013 đã ghi nhận nguyên tắc chung về hạn chế quyền con người, quyền công dân. Đây được xem là một điểm mới tiến bộ. Tuy nhiên, thực tiễn thi hành nguyên tắc này cho thấy những bất cập nhất định. Trên cơ sở đánh giá thực tiễn thi hành nguyên tắc hạn chế quyền con người, quyền công dân theo Hiến pháp năm 2013, bài viết đề xuất cần được giải thích chính thức nguyên tắc này.

Từ khóa: Giới hạn quyền; hạn chế quyền; Hiến pháp năm 2013; quyền con người, quyền công dân
Nhận bài: 13/3/2020 Hoàn thành biên tập: 07/6/2021 Duyệt đăng: 07/6/2021

THE PRACTICE OF IMPLEMENTING THE PRINCIPLE OF RESTRICTING HUMAN RIGHTS AND CITIZENS' RIGHTS UNDER THE 2013 CONSTITUTION

Abstract: International human rights law recognizes that few rights are absolute and reasonable limits may be placed on most rights and freedom. The 2013 Constitution of Vietnam recognized the general principle of restriction of human and citizens' rights. This can be considered as one of the new progressive provisions. However, the practice of implementing this principle shows some shortcomings. Based on the assessment of the implementation, the article recommends an official interpretation for this principle.

Keywords: Limitation of rights; restriction of rights; the 2013 Constitution; human rights; citizens' rights

Received: Mar 13th, 2020; Editing completed: June 7th, 2021; Accepted for publication: June 7th, 2021

1. Quan niệm về hạn chế quyền con người, quyền công dân

Hạn chế quyền con người, quyền công dân (sau đây gọi tắt là hạn chế quyền) là quy định được ghi nhận trong Tuyên ngôn toàn thế giới về nhân quyền năm 1948 (Universal Declaration of Human Rights - UDHR) và một số điều ước quốc tế về quyền con người mà bản chất của nó là cho phép các quốc gia thành viên áp đặt một số điều kiện với việc

thực hiện/thụ hưởng một số quyền con người nhất định.⁽¹⁾ Cụ thể, khoản 2 Điều 29 UDHR nêu rằng: “khi thực hiện các quyền và tự do của mình, mọi người chỉ phải chịu những hạn chế do luật định (“determined by law”), nhằm mục đích duy nhất là đảm bảo sự công nhận và tôn trọng thích đáng đối với các quyền và tự do của người khác, cũng như đáp ứng những yêu cầu chính đáng về đạo đức, trật tự xã hội và phúc lợi chung trong

* Tiến sĩ, Viện Khoa học pháp lý, Bộ Tư pháp
E-mail: quangth@moj.gov.vn

(1). Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội, *Hỏi đáp về quyền con người*, Nxb. Hồng Đức, Hà Nội, 2011, tr. 72.